

PRESS RELEASE

From/ Od:	Martin Slosiarik
Tel:	+421 2 529 31 366
Date/Dátum:	15. 12. 2008
Page/Strany:	9
Subject/Vec:	Názory na zavedenie meny EURO na Slovensku

Agentúra **FOCUS** uskutočnila v dňoch **4.11. – 11.11. 2008** exkluzívny prieskum verejnej mienky pre Hospodárske noviny. Výberovú vzorku tvorilo 1031 respondentov, ktorí reprezentujú populáciu SR vo veku nad 18 rokov. Respondenti boli dopytovaní na ich **názor na zavedenie spoločnej meny EURO na Slovensku**.

Novembrový prieskum sa zamerlal na otázky súvisiace s hodnotením prechodu na spoločnú menu EURO, dôvody odmietavého postoja k prechodu na EURO a na mieru informačnej saturovanosti obyvateľov informáciami o EURE.

VO FINÁLE VÝRAZNÉ ZLEPŠENIE – PO PRVÝ KRÁT VÝRAZNEJŠIA PREVAHA NA STRANE PODPOROVATEĽOV SPOLOČNEJ MENY

V novembrovom prieskume sme zaznamenali - v porovnaní s predchádzajúcimi prieskumami - výrazne pozitívnejší postoj respondentov k prechodu Slovenska na novú menu Euro. Respondenti, ktorí hodnotia túto zmenu pozitívne, výraznejšie prevážili negatívne naladenú časť populácie Slovenska, pričom momentálny pomer je 58% ku 35% v prospech pozitívne naladených občanov.

Celkovo 58% opýtaných hodnotí rozhodnutie zaviesť na Slovensku spoločnú európsku menu EURO pozitívne (v júli 2008 to bolo 48%), pričom rozhodne pozitívne to hodnotí 15% respondentov a skôr pozitívne 43% respondentov.

Naopak – **negatívne hodnotí toto rozhodnutie celkovo 35% opýtaných** (v júli 2008 to bolo 44%), pričom rozhodne negatívne ho vníma 10% respondentov a skôr negatívne 25% respondentov.

Zostávajúcich **7% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť**.

Tab1: „Ako Vy osobne hodnotíte to, že na Slovensku bude zavedená spoločná európska mena – EURO?“

	november 2008	júl 2008	máj 2008	február 2008	november 2007	apríl 2007	jún 2005
rozhodne pozitívne	15%	10%	10%	7%	8%	10%	11%
skôr pozitívne	43%	38%	39%	36%	35%	39%	35%
skôr negatívne	25%	30%	34%	27%	38%	32%	30%
rozhodne negatívne	10%	14%	11%	15%	14%	11%	12%
nevie	7%	8%	6%	15%	5%	8%	12%

Respondenti, ktorí hodnotia rozhodnutie zaviesť na Slovensku spoločnú menu EURO **rozhodne alebo skôr pozitívne (v celej vzorke 58%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 18-24 rokov (75%), 25-34 rokov (78%), 35-44 rokov (68%)
- respondentmi s vyšším vzdelaním - vysokoškolským (80%) alebo stredoškolským s maturitou (68%)
- výkonnými odbornými pracovníkmi a úradníkmi (69%), tvorivými odbornými pracovníkmi (84%), podnikateľmi a živnostníkmi (77%), študentmi (82%)
- respondentmi z domácností s vyšším až nadpriemerným mesačným príjmom – 25-30 tisíc Sk (71%), 30-35 tisíc Sk (69%), nad 35 tisíc Sk (73%)
- respondentmi bývajúcimi vo veľkých mestách nad 100 tisíc obyvateľov (66%)
- respondentmi žijúcimi v Bratislavskom kraji (66%) a Košickom kraji (66%)
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi SDKÚ-DS (78%) a SMER-SD (63%).

Naopak - respondenti, ktorí hodnotia rozhodnutie zaviesť na Slovensku spoločnú menu EURO **rozhodne alebo skôr negatívne (v celej vzorke 35%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 45-54 rokov (41%), 55-64 rokov (48%), 65 rokov a viac (69%)
- respondentmi so základným vzdelaním (51%)
- dôchodcami (61%) a nezamestnanými (46%)
- respondentmi z domácností s najnižším a nižším mesačným príjmom – do 15 tisíc Sk (58%), 15-20 tisíc Sk (45%)
- respondentmi z Trenčianskeho (49%) a Nitrianskeho (44%) kraja
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi ľS-HZDS (54%), SMK (45%) a nevoličmi (41%).

Dôvody negatívneho vnímania zavedenia EURA na Slovensku

Respondentov, ktorí na predchádzajúcu otázku, odpovedali negatívne (hodnotia zavedenie spoločnej meny EURO na Slovensku skôr alebo rozhodne negatívne), sme sa opýtali, aké sú dôvody takéhoto ich postoja. Respondenti mali možnosť vybrať zo zoznamu dva najdôležitejšie dôvody, prípadne uviesť iný dôvod (viď Tab2).

Najčastejším dôvodom, ktorý u respondentov vyvoláva negatívne hodnotenie zavedenia EURA na Slovensku stále ostáva presvedčenie respondentov, že po zavedení EURA dôjde na Slovensku k „zdražovaniu, zvyšovaniu cien, teda inflácii“ (tento dôvod vybralo 59% respondentov, ktorí hodnotia zavedenie EURA skôr alebo rozhodne negatívne). Na druhej strane je ale zjavné, že váha tohto faktora sa u respondentov kontinuálne znižuje.

Mierne zvýšenie sme zaznamenali v prípade obavy, ktorá súvisí so zvykaním si na novú menu – 31% opýtaných vybralo tento dôvod ako jeden z hlavných zdrojov ich negatívneho postoja k zavedeniu Eura na Slovensku. Naopak, k zníženiu došlo v prípade obavy, že Slovensko nie je na takýto krok pripravené – uviedlo 21% opýtaných. V prípade ostatných faktorov nie sú posuny oproti predchádzajúcim prieskumom štatisticky významné a tak môžeme konštatovať, že medzi ďalšie dôvody negatívneho hodnotenia zavedenia Eura na Slovensku patria - problémy s prepočítavaním a zaokrúhľovaním (21%), obava z toho, že budeme mať priveľa mincí (21%), že sa znehodnotia úspory (20%), že dôjde k strate identity národa (13%) a nesympatie s novou menou (9%).

Tab2: „Prečo zavedenie EURA vnímate negatívne?“ (respondenti mohli uviesť viac ako jednu odpoveď, preto súčet odpovedí presahuje 100%; percentá sú vypočítané z tých respondentov, ktorí vnímajú zavedenie EURA na Slovensku skôr+rozhodne negatívne)

	november 2008	júl 2008	máj 2008
zdražovanie, zvyšovanie cien, inflácia	59%	67%	72%
problémy pri zvykaní si na novú menu	31%	25%	25%
Slovensko na to nie je pripravené	21%	28%	28%
problémy s prepočítavaním, zaokrúhľovaním	21%	21%	19%
budeme mať priveľa mincí	21%	19%	18%
strata úspor, znehodnotenie úspor občanov	20%	16%	21%
strata identity národa	13%	9%	5%
nesympatizujem s EUROm	9%	6%	7%
nedostatok informácií o EURE	2%	4%	4%
iné	2%	2%	1%

EURO JE PODĽA NÁZORU OBYVATEĽOV VÝHODNEJŠIE PRE EKONOMIKU SR, NEŽ PRE DOMÁCNOSTI, ALE ČÍSLA SA V OBDVOCH PRÍPADOCH VÝRAZNE ZLEPŠILI

Respondentov sme požiadali aj o to, aby sa pokúsili zhodnotiť dôsledky zavedenia spoločnej meny EURO na Slovensku, tak pre nich a ich rodiny/ domácnosti, ako aj pre ekonomiku Slovenska.

Vnímanie dôsledkov zavedenia spoločnej meny EURO pre domácnosti sa v porovnaní s júlovým prieskumom pozitívne zmenilo. Podiel pozitívne naladených respondentov je po prvý krát vyšší, než podiel negatívne naladených, a to o 5 percentuálnych bodov (45% pozitívne naladených ku 40% negatívne naladených).

Celkovo 45% respondentov sa domnieva, že zavedenie spoločnej meny EURO bude mať pre nich a ich rodiny pozitívne dôsledky (v júli 2008 to bolo len 35%). Pritom 6% opýtaných si myslia, že to bude mať rozhodne pozitívne dôsledky a 39% opýtaných si myslí, že to bude mať skôr pozitívne dôsledky.

Naopak – **40% opýtaných očakáva, že zavedenie spoločnej meny EURO bude mať pre nich a ich rodiny negatívne dôsledky** (v júli 2008 to bolo 51%). Pritom 9% opýtaných si myslí, že to bude mať rozhodne negatívne dôsledky a 31% si myslí, že to bude mať skôr negatívne dôsledky.

Viac ako desatina opýtaných (15%) sa k otázke nevedela vyjadriť.

Tab3: „Čo si myslíte, bude mať zavedenie EURA pre Vás a Vašu rodinu pozitívne alebo negatívne dôsledky?“

	november 2008	júl 2008	máj 2008	február 2008	november 2007	apríl 2007	jún 2005
rozhodne pozitívne	6%	5%	6%	4%	3%	5%	6%
skôr pozitívne	39%	30%	31%	28%	24%	30%	27%
skôr negatívne	31%	37%	37%	36%	42%	38%	34%
rozhodne negatívne	9%	14%	13%	17%	19%	14%	14%
nevie	15%	14%	13%	15%	12%	13%	19%

Respondenti, ktorí si myslia, že zavedenie EURA na Slovensku bude mať pre nich a ich rodiny **rozhodne alebo skôr pozitívne dôsledky (v celej vzorke 45%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 18-24 rokov (62%), 25-34 rokov (60%), 35-44 rokov (52%)
- respondentmi s vyšším vzdelaním - vysokoškolským (65%) alebo stredoškolským s maturitou (52%)
- výkonnými odbornými pracovníkmi a úradníkmi (55%), tvorivými odbornými pracovníkmi (67%), podnikateľmi a živnostníkmi (62%), študentmi (67%)
- respondentmi z domácností s vyšším až nadpriemerným mesačným príjmom – 25-30 tisíc Sk (58%), 30-35 tisíc Sk (54%), nad 35 tisíc Sk (61%)
- respondentmi bývajúcimi vo veľkých mestách nad 100 tisíc obyvateľov (55%)
- respondentmi žijúcimi v Bratislavskom kraji (55%)
- z hľadiska stránickej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi SDKÚ-DS (66%) a KDĽ (52%).

Naopak - respondenti, ktorí si myslia, že zavedenie EURA na Slovensku bude mať pre nich a ich rodiny **rozhodne alebo skôr negatívne dôsledky (v celej vzorke 40%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 55-64 rokov (54%), 65 rokov a viac (71%)
- respondentmi so základným vzdelaním (64%) a stredoškolským vzdelaním bez maturity (54%)
- respondentmi maďarskej národnosti (51%)
- nekvalifikovanými manuálnymi pracovníkmi (50%), dôchodcami (63%) a nezamestnanými (45%)
- respondentmi z domácností s najnižším, nižším a stredne vysokým mesačným príjmom – do 15 tisíc Sk (57%), 15-20 tisíc Sk (53%), 20-25 tisíc Sk (45%)
- respondentmi z Trenčianskeho (49%) a Nitrianskeho (52%) kraja
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi ĽS-HZDS (60%), SMK (66%) a nevoličmi (45%).

Pokiaľ ide o vnímanie dôsledkov zavedenia spoločnej meny EURO pre slovenskú ekonomiku, sú respondenti naladení pozitívnejšie, než je to v prípade dôsledkov pre ich domácnosti. Podiel pozitívne naladených respondentov v tomto prípade prevyšuje podiel negatívne naladených až o 35 percentuálnych bodov (60% ku 25%), čo je tiež výrazne pozitívnejší výsledok, než v júli 2008 (50% ku 33%).

Pokiaľ ide o vplyv EURA na ekonomiku Slovenska sú občania optimisticky naladení. **6 z 10 respondentov (60%) sa domnieva, že zavedenie spoločnej meny EURO bude mať pre ekonomiku Slovenska pozitívne dôsledky** (v júli 2008 to bolo 50%). Pritom 11% opýtaných si myslí, že to bude mať rozhodne pozitívne dôsledky a 49% opýtaných si myslí, že to bude mať skôr pozitívne dôsledky.

Naopak – štvrtina (**25%**) opýtaných očakáva, že zavedenie spoločnej meny EURO bude mať **pre ekonomiku Slovenska negatívne dôsledky** (v júli 2008 to bolo 33%). Pritom 5% opýtaných si myslí, že to bude mať rozhodne negatívne dôsledky a 20% si myslí, že to bude mať skôr negatívne dôsledky.

15% opýtaných sa k otázke nevedelo vyjadriť.

Tab4: „Čo si myslíte, bude mať zavedenie EURA pre ekonomiku Slovenska pozitívne alebo negatívne dôsledky?“

	november 2008	júl 2008	máj 2008	február 2008	november 2007	apríl 2007	jún 2005
rozhodne pozitívne	11%	10%	10%	8%	7%	8%	9%
skôr pozitívne	49%	40%	44%	38%	36%	40%	34%
skôr negatívne	20%	26%	27%	25%	30%	29%	30%
rozhodne negatívne	5%	7%	5%	10%	12%	5%	8%
nevie	15%	17%	14%	19%	15%	18%	19%

Respondenti, ktorí si myslia, že zavedenie EURA na Slovensku bude mať pre ekonomiku Slovenska **rozhodne alebo skôr pozitívne dôsledky (v celej vzorke 60%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 18-24 rokov (69%), 25-34 rokov (74%), 35-44 rokov (65%)
- respondentmi s vyšším vzdelaním - vysokoškolským (78%) alebo stredoškolským s maturitou (65%)
- výkonnými odbornými pracovníkmi a úradníkmi (68%), tvorivými odbornými pracovníkmi (78%), podnikateľmi a živnostníkmi (74%), študentmi (75%)
- respondentmi z domácností s vyšším a najvyšším mesačným príjmom – 25-30 tisíc Sk (70%), nad 35 tisíc Sk (69%)
- respondentmi bývajúcimi vo veľkých mestách s 50-100 tisíc obyvateľmi (66%) a nad 100 tisíc obyvateľov (66%)
- respondenti žijúci v Bratislavskom (65%), Žilinskom (66%) a Košickom (71%) kraji
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi SDKÚ-DS (78%) a SMER-SD (69%).

Naopak - respondenti, ktorí si myslia, že zavedenie EURA na Slovensku bude mať pre ekonomiku Slovenska **rozhodne alebo skôr negatívne dôsledky (v celej vzorke 25%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 55-64 rokov (30%) a 65 rokov a viac (42%)
- respondentmi so základným vzdelaním (32%)
- nekvalifikovanými manuálnymi pracovníkmi (32%), dôchodcami (36%)
- respondentmi z domácností s najnižším a nižším mesačným príjmom – do 15 tisíc Sk (37%), 15-20 tisíc Sk (31%)
- respondentmi z Trenčianskeho kraja (36%)
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi ĽS-HZDS (46%), SMK (35%) a nevoličmi (34%).

MIERA SUBJEKTÍVNEJ INFORMOVANOSTI STÚPA - PODIEL INFORMOVANÝCH RESPONDENTOV VÝRAZNE PREVYŠUJE PODIEL NEINFORMOVANÝCH RESPONDENTOV

Subjektívna miera informovanosti obyvateľov Slovenska o EURE sa kontinuálne zlepšuje. Podiel informovaných respondentov (veľmi + skôr dobre informovaní) sa oproti poslednému prieskumu zvýšil o 14 percentuálnych bodov a v aktuálnom prieskume dosiahol hodnotu 71% opýtaných.

Celkovo **7 z 10 (71%) opýtaných** deklarovali, že sa **cítia byť veľmi dobre alebo skôr dobre informovaní o EURE** (v júli 2008 to bolo 57%). Prítom 16% respondentov uviedlo, že sa cítia byť veľmi dobre informovaní a 55% uviedlo, že sa cítia byť skôr dobre informovaní o EURE.

Naopak - **výraznejší informačný deficit deklarovali** približne 3 z 10 (**27%) opýtaných** - títo uviedli, že **sa cítia byť nie veľmi alebo vôbec nie informovaní o EURE** (v júli 2008 to bolo 40%). Prítom 5% respondentov uviedlo, že sa cítia byť vôbec neinformovaní a 22% respondentov uviedlo, že sa cítia byť nie veľmi dobre informovaní o EURE.

2% respondentov sa k otázke nevedeli vyjadriť.

Tab5: „Do akej miery sa cítite byť informovaný/á o EURE? Cítite sa byť.....?“

	november 2008	júl 2008	máj 2008	február 2008	november 2007
veľmi dobre informovaný/-á	16%	10%	8%	4%	3%
skôr dobre informovaný/-á	55%	47%	40%	34%	30%
nie veľmi dobre informovaný/-á	22%	32%	39%	43%	47%
vôbec nie informovaný/-á	5%	8%	10%	16%	17%
nevie	2%	3%	3%	3%	3%

Respondenti, ktorí uviedli, že sú **veľmi alebo skôr dobre informovaní o EURE (v celej vzorke 71%)**, sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 18-24 rokov (77%), 25-34 rokov (81%)
- respondentmi s vyšším vzdelaním - vysokoškolským (86%) alebo stredoškolským s maturitou (80%)
- kvalifikovanými manuálnymi a prevádzkovými pracovníkmi (76%), výkonnými odbornými pracovníkmi a úradníkmi (82%), tvorivými odbornými pracovníkmi (93%), podnikateľmi a živnostníkmi (79%), študentmi (80%)
- respondentmi z domácností s vyšším a najvyšším mesačným príjmom – 25-30 tisíc Sk (87%), nad 35 tisíc Sk (82%)
- respondentmi bývajúcimi vo veľkých mestách s 50-100 tisíc obyvateľmi (80%)
- respondentmi žijúcimi v Bratislavskom (78%), Žilinskom (76%) a Banskobystrickom (77%) kraji
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi SDKÚ-DS (86%), SMER-SD (81%) a SNS (71%).

Naopak - respondenti ktorí uviedli, že sú **vôbec nie alebo nie veľmi dobre informovaní o EURE** (v celej vzorke 25%), sú nadpriemerne zastúpení medzi:

- respondentmi vo veku 55-64 rokov (32%), 65 rokov a viac (49%)
- respondentmi so základným vzdelaním (45%)
- respondentmi maďarskej národnosti (37%)
- nekvalifikovanými manuálnymi pracovníkmi (35%), dôchodcami (47%) a nezamestnanými (39%)
- respondentmi z domácností s najnižším mesačným príjmom – do 15 tisíc Sk (51%)
- respondentmi z miest s 5-20 tisíc obyvateľmi (48%)
- respondentmi z Nitrianskeho (37%), Košického (33%) kraja
- z hľadiska straníckej orientácie takýchto respondentov častejšie nájdeme medzi potenciálnymi voličmi ĽS-HZDS (45%), SMK (39%) a nevoličmi (42%).